

Møde om BNBO (Boringsnære beskyttelsesområder) med vandværker i Viborg Kommune

Dagsorden

1. Velkomst / Dorthe Elmbo Knudsen
2. Hvad er BNBO og hvad skal beskyttes, sårbar/ikke sårbar BNBO/ Claus Holst Iversen/Ruslana Gladnyeva
3. Virkemiddelkatalog/ Dorthe Elmbo Knudsen/ Ruslana Gladnyeva
4. Oplæg fra Velas v/ Eja Lund
5. Spørgsmål og debat
6. Evt.

BNBO (Boringsnære beskyttelsesområde)

Folketinget har i tillæg til den nuværende Pesticidstrategi for 2017-2021 besluttet, at brugen af pesticider skal stoppes indenfor BNBO inden år 2023.

Kommunen bør i henhold til aftalen i perioden 2019-2022, i så vidt omfang som muligt, afsøge muligheder for frivillige aftaler, som stopper den erhvervsmæssige brug af sprøjtemidler indenfor BNBO. Udover stop for brug af sprøjtemidler i BNBO skal grundvandet af hensyn til en sammenhængende og målrettet grundvandsbeskyttelse ligeledes beskyttes mod andre typer forurening, f.eks. nitrat.

Af aftalen fremgår det, at hvis kommunerne, landbruget og vandværkerne ikke lykkedes med at få stoppet brugen af pesticider i BNBO, vil regeringen indføre et generelt sprøjteforbud i BNBO og en kompensationsordning for tab i den forbindelse.

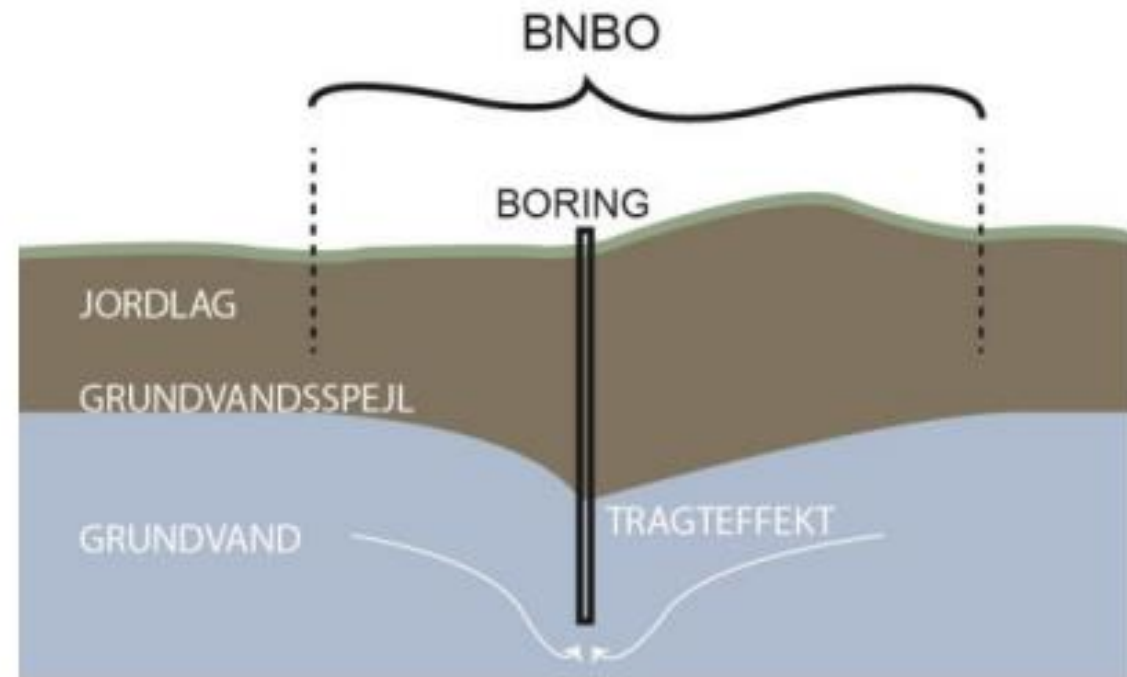
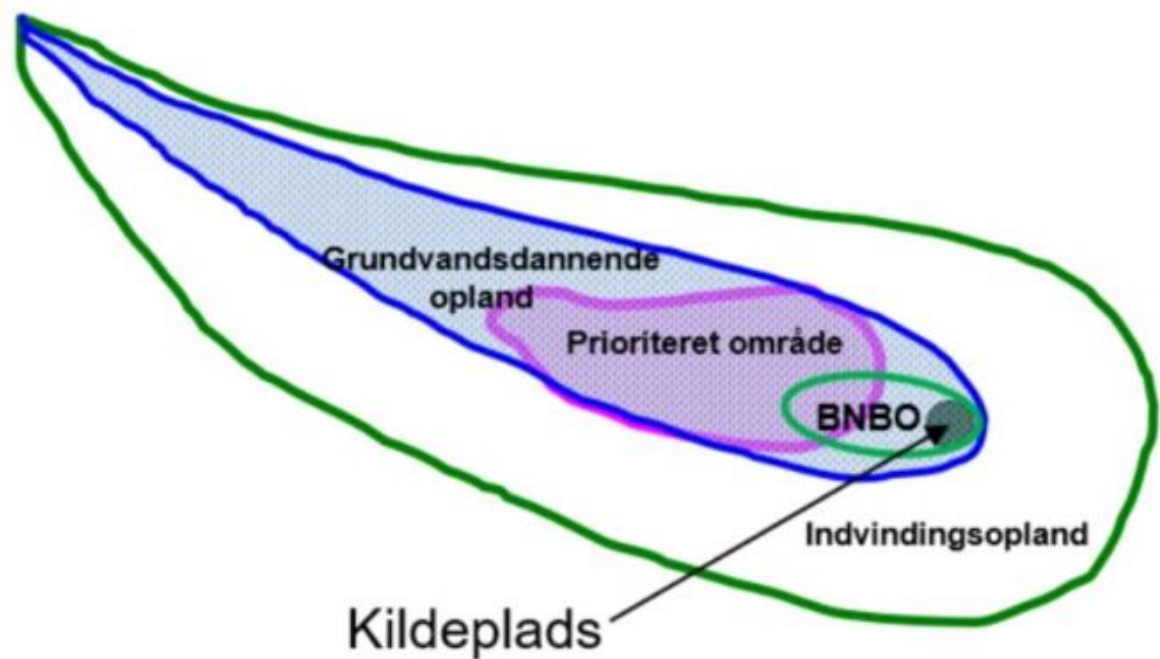
VIBORG
KOMMUNE

BNBO (Boringsnære beskyttelsesområde)

- Viborg Kommune skal vurdere alle BNBO'ere ift. sårbarhed
- Inden for sårbare BNBO'ere skal det forsøges at indgå frivillige aftaler mellem Vandværk og lodsejere
- Viborg Kommune kan udstede et påbud til lodsejere om rådighedsindskrækninger inden for BNBO-arealer om ophør med brug af sprøjtemidler i medfør af § 24 og 26a i Miljøbeskyttelsesloven.
- Erstatningen efter miljøbeskyttelses § 24 og §26 a opgøres på baggrund af en konkret vurdering af konsekvenserne for den enkelte lodsejer. Erstatningen finansieres af det vandværk, som får gavn af grundvandsbeskyttelsen.
- Deadline udgangen af 2022
- Hvis vandværkerne ikke er nået i mål med opgaven, vil Staten efter 2022, indføre et generelt sprøjteforbud. Erstatningsstørrelser er ukendte.

BNBO (Boringsnære beskyttelsesområde)

BNBO (Boringsnære beskyttelsesområde)

Sårbart / Ikke sårbart BNBO?

Viborg Kommunes kriterier for sårbar BNBO

Beskyttelsesfaktor

Hvert BNBO er tillagt en "beskyttelsesfaktor", 1 – 5, hvor 1 betyder meget velbeskyttet grundvandsmagasin og 5 betyder helt ubeskyttet.

<i>Beskyttelsesfaktor</i>	<i>Betydning</i>
1	Meget dyb boring, tykke lerlag over filter, vandkvalitet upåvirket
2	Dyb boring, lerlag over filter, vandkvalitet evt. svagt påvirket
3	Mellemdyb boring, få eller ingen lerlag, vandkvalitet svagt påvirket
4	Kort – mellemdyb boring, ingen eller få lerlag, vandkvalitet påvirket
5	Kort boring, ingen lerlag, vandkvalitet tydeligt påvirket

Tabel 1: Beskyttelsesfaktor for BNBO

BNBO (Boringsnære beskyttelsesområde)

- 1-2: Der er **i alt 24** robuste BNBO'ere hvor der ikke er behov for indsats
- 3-5: Der er **i alt 64** sårbare BNBO'ere hvor kildepladsen/boringen er dårligt beskyttet.

Beskyt. Karakter	Bygninger ¹	Antal BNBO	Areal ha	Areal %
1 – 5 (alle områder)	310	88	261,5	100
1 - 2		24	71,8	27
-	0	15	21,9	8
-	60	9	49,8	19
3 - 5		64	189,7	73
-	0	31	62,2	24
-	230	33	127,6	49

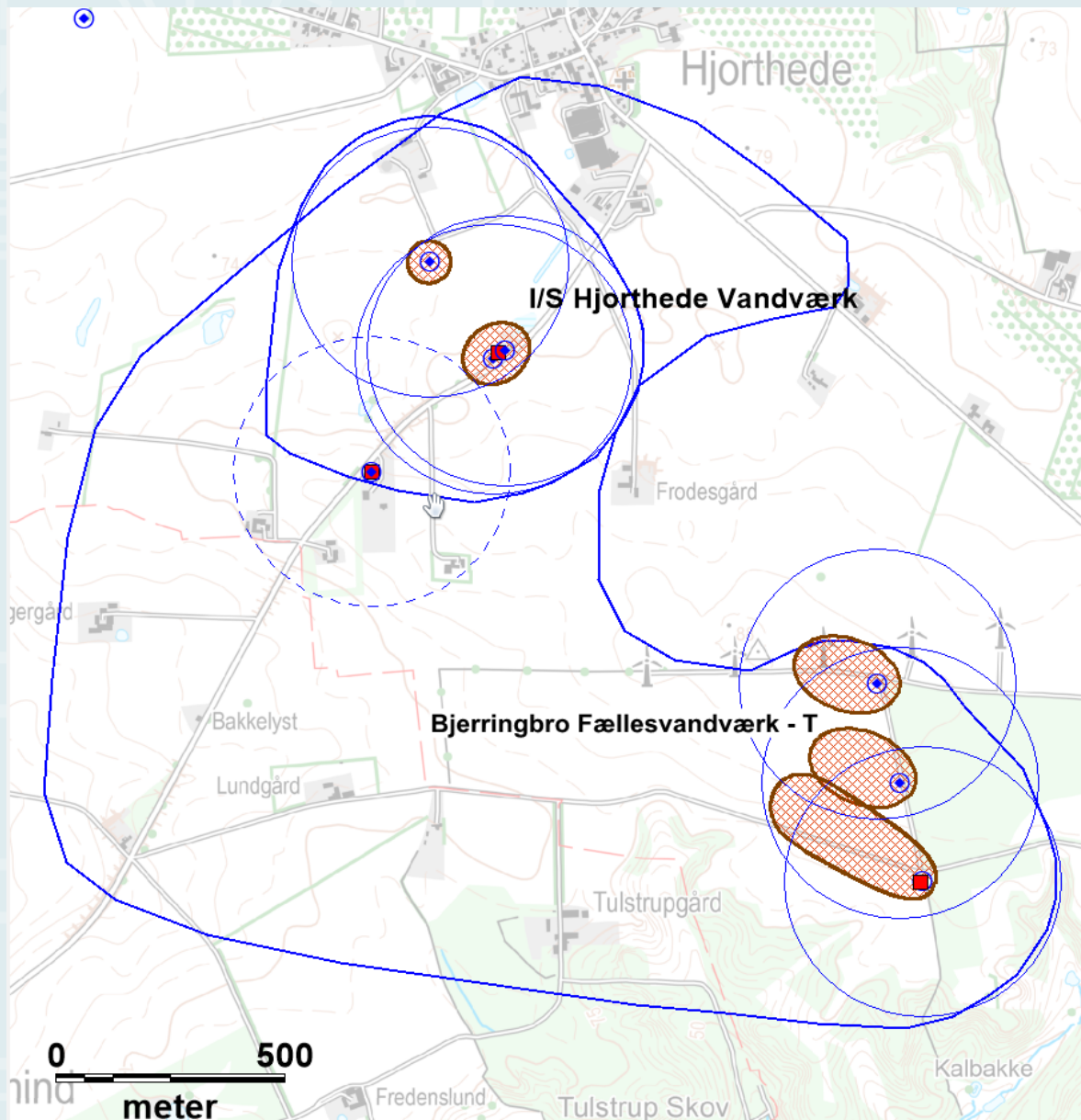

BNBO (Boringsnære beskyttelsesområde)

BNBO-areal i alt	262 ha
Sårbare BNBO-arealer	205 ha
• Mark og plantager	50-60%
• Skov eller natur	10-20%
• Vej- og bebyggelse	30%

Eksempel - BNBO – Bjerringbro Fælles Vandværk

BNBO (Boringsnære beskyttelsesområde)

Status på BNBO-opgaven

- Sårbarhedsvurderingerne er afsluttet
- Virkemiddelkatalog udarbejdet i samarbejde med NIRAS og udsendt til alle vandværker sammen med Info-brev
- BNBO-aftaler indgået ved 2 vandværker, Daugbjerg og Møltrup VV
- Fællesmøder med vandværkerne i aug-sep 2021.
- Vandværkerne opfordres til proaktivt at tage kontakt til VK så kommunen kan være behjælpelig med aftaler mellem vandværker og lodsejere.

Virkemiddelkatalog

Indhold:

Begreber og zoner

- 1. Boringsnære beskyttelsesområde*
- 2. Virkemidler til grundvandsbeskyttelse*
- 3. Erstatningsfastsættelse*
- 4. Proces og samarbejde imellem vandforsyninger, kommuner og lodsejere*

Virkemiddelkatalog

1. *Boringsnære beskyttelsesområde*

- Det er staten, der udpeger BNBO.
- BNBO udpeges løbende gennem bekendtgørelse om udpegning af drikkevandsressourcer.
- BNBO kan ses på Miljøstyrelsens miljøgis på mst.dk
- Aftalen om beskyttelse i BNBO.

Beskyttelse i BNBO – en 2 faset model:

Fase 1: 2020 – 2022

- Kommuner skal gennemgå alle BNBO til almene vandforsyninger:
- Konkrete risikovurderinger
- Afsøge lokalt forankrede løsninger i samarbejde med vandforsyninger og lodsejere, som medfører ingen brug af pesticider.
- Vandforsyninger skal betale erstatning til lodsejerne for tab.

I fase 1 vil der, såfremt kommunen lægger påbud eller forbud efter gældende regler i miljøbeskyttelseslovens §§ 24 og 26 a, gives fuld erstatning efter disse bestemmelser. Erstatningen opgøres på baggrund af en konkret vurdering af konsekvenserne for den enkelte ejendom.

Fase 2: 2023 –

- Generelt sprøjteforbud i BNBO såfremt kommunerne ikke er kommet i mål med beskyttelsen mod forurening med pesticider i BNBO
- Kompensationsordning for tab.

Kompensationsordningen vil indeholde mere generelle satser, som ikke bygger på en konkret vurdering af den enkelte ejendom. EU's statsstøtteregler kan medføre, at nogle landmænd ikke kan drage fuld nytte af kompensationsordningen pga. EU's såkaldte de minimis-støtteregler i landbrugssektoren.

Virkemiddelkatalog

2. Virkemidler til grundvandsbeskyttelse

- Jordkøb
- Rekreativt område
- Dyrkningsaftaler (varige/tidsbegrænsede)
- Forpagtning (brak, videreforgtning)
- Økologi
- Skovrejsning (varig aft., skovrejsningstilskud)
- Vildtremisser, faunastriber o. lign. (hjørner og kanter)
- Erstatningsjord, jordfordeling
- Solenergianlæg

Virkemiddelkatalog

Eksempel: Daugbjerg Vandværk

Daugbjerg Vandværk – jordfordeling

- BNBO -> ca. 8 ha
- Vandværket ønsker at købe jorden
- Løsningen - jordfordeling i forbindelse med et nærtliggende vådområdeprojekt.
 - Lodsejerne har fået erstatningsjord, og vandværket har købt jorden i det boringsnære område.

Virkemiddelkatalog

3. Erstatningsfastsættelse

- Taksation
- Defigurering
- Ekstensionsret
- Beskatning af erstatning
- Finansiering

Frivillige aftaler – fordele for vandværk

- *Hurtigere afklaring*
- *Vandværk har i forvejen dialog med lodsejerne, pga. naboskab.*
- *Det er vandværk, der kender bedst sine fremtidsplaner*
- *Større indflydelse*
- *Kan laves mere fleksible aftaler*
- *Ved et nationalt sprøjteforbud kan kommuner eller vandværker blive nødsaget til at opkøbe jord i BNBO, hvis det ikke er muligt for en landmand at modtage anden compensation inden for rammerne af EU-retten.*

